

Sprawozdania z zebrań P. Z. E. 1932 r. Comptes rendus des séances de la Soc. Pol. des Ent. du 1932.

X. Walne Zgromadzenie.

11 stycznia.

Przewodniczy Prof. Mokrzejki.

Wyciąg ze sprawozdania Zarządu z działalności w r. 1931: Ilość członków z końcem r. 1931 wynosiła 180; w ciągu roku 2 członków zmarło, 1 został wykreślony na mocy uchwały IX Walnego Zgromadzenia; nowych członków przybyło 12. Wszystkich zebrań odbyło się 10, a to jedno doroczne Walne Zgromadzenie i 9 zebrań miesięcznych z 27 referatami, przedstawionymi przez 26 autorów, z różnych dziedzin entomologii. Załatwiono pisemnie 184 spraw.

Polskie Pismo Entomologiczne ukazało się w roku sprawozdawczym 2 razy, a mian. w marcu zeszyt 1-y a w czerwcu 2-i tomu X-go, objętości razem $9\frac{1}{4}$ arkusza druku; pozostałe 2 zeszyty tego tomu nie mogły się ukazać w terminach kwartalnych z powodów od Zarządu niezależnych. Ilość wysyłanych egzemplarzy Pisma, poza członkami, przedstawia się j. n.: propagandowych 24 (18 w kraju, 6 zagranicę), wymiennych 58 (7, 51), w prenumeracie 21 (17, 4), obowiązkowych 7 (do Ministerstwa W. R. i O. P.).

Skład Zarządu uległ zmianie w ciągu roku sprawozdawczego przez śmierć I-go zastępcy przewodniczącego Prof. Jarosława Łomnickiego, na którego miejsce kooptował Zarząd Prof. Kozikowskiego; zdekompletowana przez to Komisja Rewizyjna uzupełniła się, kooptując p. Ostrowskiego.

Biblioteka Związku wzrastała i w tym roku drogą wymiany za Polskie Pismo Entomologiczne, drogą kupna i darów. Przybyło 7 nowych czasopism wymiennych (4 zagraniczne, 3 krajowe) i 65 odbitek prac entomologicznych, ofiarowanych przeważnie przez autorów, członków P. Z. E. Z ważniejszych dzieł zakupiono: A. Fischer, Přebled brouku fauny Ceskoslovenské Republiky, Brno, 1927—1930; C. T. Bingham, The Fauna of British India including Ceylon and Burma, Hymenoptera, London 1897, 1903, 1913; O. Schmiedeknecht, Die Hymenopteren Nord- und Mitteleuropas, Jena 1930.

Zestawienie kasowe rozbito w tym roku na dwie części z powodu wydzielenia osobno funduszu wydawniczego; w następnych latach cały rachunek funduszu wydawniczego będzie przechodził przez kasę główną Związku.

1. Zestawienie rachunków kasy P. Z. E. za r. 1931.

Dochody:

1. Pozostałość kasowa z r. 1930	507 ⁸⁸ zł.
2. Wkładki i dary członków	959 ⁰⁵ „
3. Sprzedaż P. P. E.	69 [—] „
4. Odsetki od sum złożonych w P. K. O.	14 ⁰⁶ „
	<hr/>
	1.549 ⁹⁹ zł.

Wydatki:

1. Przelew do Funduszu Wydawniczego	588·94 zł.
2. Wydatki na Bibliotekę	539·02 „
3. Wydatki kancelaryjne	265·61 „
4. Uczczenie pamięci ś. p. Prof. J. Łomnickiego	105·— „
5. Saldo na rok 1933	51·42 „
	<hr/>
	1.549·99 zł.

2. Zestawienie rachunków Funduszu Wydawniczego za rok 1931.

Dochody:

1. Zasiłki Ministerstwa W. R. i O. P.	3.000·— zł.
2. Zasiłek Banku Cukrownictwa	300·— „
3. Zwroty za nadliczbowe odbitki	80·37 „
4. Sprzedaż P. P. E.	185·85 „
5. Z kasy P. Z. E.	588·94 „
6. Odsetki od sum złożonych w P. K. O.	20·02 „
	<hr/>
	4.175·18 zł.

Wydatki:

1. Druk P. P. E. IX 3/4, X 1	4.127·84 zł.
2. Opłaty w P. K. O.	4·76 „
3. Saldo	42·58 „
	<hr/>
	4.175·18 zł.

W imieniu Komisji Rewizyjnej składa p. Grollé następujące oświadczenie: Komisja Rewizyjna przeglądnęła w dn. 9 stycznia b. r. książkę kasową P. Z. E. oraz kwity przedłożone przez skarbnika, jakoteż książkę kasową oraz kwity Funduszu Wydawniczego przedłożone przez redaktora P. P. E., znalazła je w porządku oraz stwierdziła zgodność pozostałości kasowych, wykazanych w obu książkach, ze stanem gotówki, złożonej częściowo w P. K. O., w pozostałej zaś części przedłożonej przez skarbnika z jego kasy podręcznej; wobec tego Komisja Rewizyjna stawia wniosek udzielenia absolutorjum Zarządowi za gospodarkę w r. 1931. Przewodniczący otwiera dyskusję nad sprawozdaniem Zarządu; ponieważ nikt głosu nie zabiera, poddaje pod głosowanie wniosek Komisji Rewizyjnej, który jednomyślnie uchwalono.

Nastąpiły referaty:

Prof. Mokrzecki, Z biologii Gąsieniczników, pasorzytujących u Sówki choinówki;

Inż. Obarski, Rośliniarki nowe dla fauny Polski (ref. dr. Noskiewicz).

Wynik wyborów na r. 1932 jest następujący:

Zarząd: Prof. Mokrzecki, przewodniczący, Prof. Kozikowski, I zastępca przewodn., Prof. Błędowski, II zast. przew., Dr. Świątkiewicz, członek zwycz., Dr Kinel, sekretarz, Dr Noskiewicz, bibliotekarz, Dr Kuntze, skarbnik.

Komisja Rewizyjna: pp. Grollé, Ostrowski, Romaniszyn.

Uchwały: 1. Przewodnictwo obejmuje Prof. Kozikowski; Prof. Mokrzecki opuszcza salę. Sekretarz po udzieleniu mu głosu przez przewodniczącego stawia wniosek w imieniu Zarządu nadania Prof. Mokrzeckiemu w godności członka honorowego za zasługi na polu naukowym oraz około rozwoju P.Z.E. w ciągu 10 lat prezesury. Wniosek ten poddany pod głosowanie przyjmują zebrani jednomyślnie burzliwymi oklaskami. Przewodniczący zaprasza z powrotem Prof. Mokrzeckiego do sali obrad i w serdecznym przemówieniu zawiadamia go o zapadłej uchwale, poczem Prof. Mokrzecki dziękuje zebranyom za wyrażone uznanie i obejmuje na nowo przewodnictwo obrad.

2. Uchwalono nast. wniosek Dra Jaczewskiego: Dla nawiązania żywszej łączności ze znajdującymi się poza Lwowem ośrodkami pracy entomologicznej w Polsce X-e Walne Zgromadzenie P. Z. E. uznaje za pożądane, by doroczne Walne Zgromadzenia P. Z. E. odbywały się od czasu do czasu w innych miastach Polski prócz Lwowa.

3. Drugi wniosek Dra Jaczewskiego, dotyczący zmiany statutu P.Z.E. w tym kierunku, ażeby była możliwość tworzenia oddziałów Związku poza Lwowem, nie mógł być poddany pod głosowanie z powodu braku kompletu, przewidzianego w statucie dla uchwał, dotyczących zmiany statutu. Natomiast uchwalono następn. wniosek Prof. Fulińskiego i Dra Kinela: X-e Walne Zgromadzenie P. Z. E. wzywa Zarząd, ażeby przygotował zmiany statutu w myśl wniosku Dra Jaczewskiego i zwołał w ciągu roku 1932 nadzwyczajne Walne Zgromadzenie dla uchwalenia tych zmian, postarawszy się przedtem o zapewnienie potrzebnego kompletu.

4. Na wniosek skarbnika uchwalono skreślić z listy członków P.Z.E. trzy osoby, nie płaćące wkładek członkowskich dłużej niż 3 lata i nie odpowiadające na żadne pisma.

Zebrań miesięczne.

I. 1 lutego

J. J. Karpiński — Korniki Puszczy Białowieskiej, cz. II. i Kwestja generacyj niektórych krajowych gatunków Korników (ref. Prof. Kozikowski);

J. W. Szulczewski — Przyczynek do fauny Mikrolepidoptera okolic Poznania (ref. Dr Świątkiewicz).

II. 7 marca.

Begdon — Studja nad mrówkami Pomorza (ref. Dr Noskiewicz);

Drogoszewski — Wykaz Żądłówek zebranych w kilku miejscowościach Polski środkowej w latach 1925—1930 (ref. Dr Noskiewicz).

III. 4 kwietnia.

Prof. Kozikowski pokazuje Kornika: *Taphrorychus bicolor* Hrbst. znalezionego w polanach drzewa bukowego opałowego we własnej piwnicy we Lwowie;

Dr Kuntze — Nowe dla okolic Lwowa gatunki Chrząszczy;

Kinel — Krajowe gatunki rodzaju *Coelambus* Thoms.

IV. 2 maja.

Hr. Toll — Motyle drobne okolic Stemplewa, cz. II. (ref. Dr Świątkiewicz);

Drogoszewski — Żądłowki z Mazowsza i Kujaw (ref. Dr Kuntze);

Ogijewicz — Przyczynek do znajomości fauny skorkowatych (*Dermaptera*) najbliższych okolic Wilna (ref. Prof. Kozikowski):

Od kilku lat badając chrząszcze i szkodniki Wileńszczyzny zbierałem i niektóre inne owady, a wśród tych ostatnich *Dermaptera*. Chociaż moje zbiory skorkowatych noszą zupełnie przygodny charakter i zawierają tylko dwa gatunki, jednak podaję o nich wiadomość, ponieważ fauna skorkowatych Wileńszczyzny dotychczas jest zupełnie nieopracowana.

1. *Labia minor* L. Pierwszy okaz tego gatunku złowilem w locie w lipcu 1924 r. na drodze pomiędzy Jerozolimką i Prozyłas (wsie, położone o 4—7 klm. na północ od Wilna); drugi złowilem również w locie 2. V. 1931 r. w samym Wilnie, a trzeci znalazłem na ścianie domu w Wilnie 6. IX. 1931 r.

Labia minor L. występuje dość pospolicie (przynajmniej miejscami) w południowo-wschodniej Polsce, a w zachodniej jest już rzadszy. W miarę posuwania się w kierunku północnym staje się coraz rzadszym. Granica północnego zasięgu przekracza granice Polski, gdyż jak to już dawniej stwierdził Kawall (1864), *L. minor* chociaż dość rzadko jednak jawi się w Inflantach. W Wileńszczyźnie należy uważać *L. minor* za rzadko spotykaną formę.

2. *Forficula auricularia* L. Gatunek ten jest b. pospolity w okolicach Wilna w ogrodach, koło domów, pod kamieniami, korą drzew i t. p. Wedle materiałów, znajdujących się w Zakładzie Zoologii U. S. B., samice ilościowo przeważają nad samcami. Wśród samców większość należy do formy *cyclobabia* Fieb. (patrz Bormans i Krauss — 12), mniejszość do formy *macrolabia* Fieb. Oczywiście wzmianki odnoszące się do ilościowego stosunku tych form mogą nie oddawać istotnego stanu rzeczy, gdyż materiały były zebrane dość przygodnie, w różnym czasie i przez różnych zbieraczy.

Niektóre z przytoczonych wyciągów (dotyczących rozprzestrzenienia *L. minor*) z niedostępnej mi literatury (Nowicki, Kelch, Kawall) zawdzięczam informacjom prof. Dr Wł. Mierzejewskiego, za co składam Mu wyrazy podziękowania.

(Dział entomologiczny Stacji Ochrony Roślin w Wilnie. Kierownik Prof. Dr Jan Prüffer).

WYKAZ CYTOWANEJ LITERATURY.

- 1) Łomnicki M. — Materiały do fauny szarańczaków galicyjskich. — Sprawozdania Komisji Fizjograficznej, t. IX, 1875 r., Kraków.
- 2) Tenże — Wykaz szarańczaków (*Orthoptera*) z okolic Lwowa. — Spraw. Kom. Fiz., t. XXXVIII. 1905 r., Kraków.
- 3) Smreczyński — Zapiski ortopterologiczne z r. 1901. — Spraw. Kom. Fiz., t. XXXVI. 1902 r., Kraków.

- 4) Stobiecki S. A. — Do fauny Babiej Góry. — Spr. Kom. Fiz., t. XVII, 1883 r., Kraków.
- 5) Tenże — Materiały do fauny W. Ks. Krakowskiego. — Spr. Kom. Fiz., t. XX. 1886 r., Kraków.
- 6) Nowicki — Przyczynek do fauny owadniczej Galicji. Orthoptera, Kraków, 1864 i Insecta Haliciae. Muz. Dzieduszyckich, Cracoviae 1865.
- 7) Kelch A. — Grundlage zur Kenntnis d. Orth. Oberschlesiens. — Progr. Gimnas. Ratibor. 1852.
- 8) Szulczewski J. W. — Materiały do fauny szarańczaków (*Orthoptera*) Wielkopolski. — Polskie Pismo Entomologiczne, t. V. zesz. 1—2, Lwów, 1926 r.
- 9) Sokołowski J. — Fauna owadów prostoskrzydłych (*Orthoptera*) województwa poznańskiego. — Nakładem Poznańskiego Tow. Przyjaciół Nauk. Poznań, 1928 r.
- 10) Poliński Wł. i Demel K. — Notatki z wycieczki zoologicznej na jeziora Kujawskie. — Pamiętnik Fizjograficzny, t. XXVI, 1918 r. Warszawa.
- 11) Kawall J. H. — Die Orthopteren und Neuropteren Kurland's. — Correspondenzblatt d. Naturforsch. V. zu Riga. 1864.
- 12) Bormans A. und Krauss H. — Das Tierreich, 11 Lieferung. Orthoptera. Forficulidae und Hemimeridae. S. 122—123. Berlin. 1900.

V. 6 czerwca.

Adolph — *Nomada pulchra* Arn. z Wileńszczyzny, gatunek nowy dla fauny Polski (ref. Dr Noskiewicz);

Schnür-Pepłowski — Notatki lepidopterologiczne z Biesny w powiecie gorlickim wojew. krakowskiego (ref. Dr Świątkiewicz):

W okresie wakacyjnym r. 1929 i 1930 zebrał tu autor 111 gatunków Motyli większych. W drobnym tym materiale uderza go brak Papilionidów, Przeplatek oraz wielkie ubóstwo Argynnidów i Lycaenidów. Na wzmiankę zasługiwałyby nast. gatunki: *Colias hyale* L. liczny od końca lipca; *Epinephele jurtina* L. nierzadki z końcem lipca, wydaje się płochliwszy niż w dolinach; *Limenitis camilla* L. 2 okazy zlatane, z końcem lipca i 1 sierpnia; *Palympestis duplaris* L. 2 okazy z pocz. sierpnia na przynęcie; *Rhyacia augur* F. 1 okaz, przynęta 26 VII; *Mania maura* L. nierzadki z końcem lipca i początkiem sierpnia na przynęcie, zwłaszcza koło obrosłego olszyną stawku; *Parastichtis lithoxylea* F. 1 ok. przynęta 26 VII; *Sidemia fissipuncta* H a w. 1 ok. przyn. 29 VII; *Trigonophora meticulosa* L. 1 ok. przyn. 15 VIII; *Chloridea dipsacea* L. 2 ok. wypłoszone w dzień z koniczyny na początku sierpnia; *Catocala promissa* Esp. 2 ok. zlatane, przyn. 7 i 12 VIII; *Eustroma reticulata* Schiff. 1 ok. 23 VII; *Cidaria siterata* Hufn. 1 ok. ex l. 29 VIII; *C. quadrifasciata* Cl. 2 ok. 26 i 27 VII; *Opisthograptis luteolata* L. ex l. (Śliwa, połowa sierpnia) — Motyl na wiosnę; *Isturgia roraria* F. 1 ok. lampa, koniec lipca, 2-gi parę dni później wypłoszony z traw w lesie.

Kinel zreferował artykuł Lempke'go „Une question à etudier“ (Lambillionea, 1932, Nr. 5); autorowi chodzi o daty porównawcze z szeregu

krajów, odnoszące się do życia *Colias hyale* L., a specjalnie o ilość generacji w ciągu roku i o kwestję zimowania gąsienicy; daty te są dziś według autora na tyle niedostateczne, że trudno sobie wyrobić zdanie, czy pokolenie wiosenne powyższego gatunku pochodzi w danym kraju z imigracji czy też z przezimowanych na miejscu gąsienic.

Przewodniczący, Prof. Kozikowski dziękuje p. Ostrowskiemu za ofiarowanie P. Z. E. 200 kart z pięknym rysunkiem z przeznaczeniem na legitymacje członkowskie.

VI. 5 września.

Dr Kuntze — Sprawozdanie z wycieczki do Białowieży;

Jarosiewicz — Nowe dla Polski gatunki Motyli z Podola.

VII. 3 października.

Dr Noskiewicz — Nowe dla Polski Żądłówki z Podola;

Dr Kuntze — Wyniki koleopterologiczne wycieczek do Wybranówki (pow. Bóbrka);

Drogoszewski — Spis błonkówek (*Aculeata*) z środkowej Polski.

VIII. 7 listopada.

Dr Świątkiewicz — Dalsze wyniki połowów Motyli we wsch. Małopolsce (z pokazem materiału);

Dr Kuntze — O nowej monografii rodzaju *Carabus* L. Breuninga;

Dr Świątkiewicz zawiadamia, że zbiór lepidopterologiczny ś. p. Schnür-Pepłowskiego z powodu niemożności pomieszczenia w Muzeum im. Dzieduszyckich, złożyła wdowa w Muzeum Fizjograficznym P.A.U. Przy tej sposobności wspomina Prof. Kozikowski, że zbiór Chrząszczy Fejfera rozprószył się z powodu braku nabywcy, któryby zapłacił żadaną przez właściciela kwotę 2.000 zł. za całość.

IX. 5 grudnia.

Dr R. Minkiewicz — Zwyczaje i zwierzyna łowna Grzebaczowatych Polski, cz. II. (ref. Dr Noskiewicz);

Dr Racięcka — Przyczynek do znajomości fauny Chrząszków Polski (ref. Kinel);

Dr Smreczyński — Sprawozdanie z uroczystości 100-lecia Towarzystwa entomologicznego francuskiego i V. Międzynarodowego Zjazdu entomologicznego (odcz. Dr Świątkiewicz):

W lipcu b. r. odbył się w Paryżu V. Międzynarodowy Kongres entomologiczny, z którym połączono uroczystość 100-lecia Towarzystwa entomologicznego francuskiego. W obu tych zjazdach podpisany brał udział w charakterze delegata Polskiego Związku Entomologicznego.

Obchód stulecia najstarszego na świecie Towarzystwa entomologicznego rozpoczęło w dniu 16. lipca uroczyste posiedzenie w wielkim amfiteatrze Muzeum historii naturalnej, w obecności prezydenta Republiki Alberta Lebrun, a pod przewodnictwem ministra zdrowia publicznego J. Godart'a, który zastępował nieobecnego ministra oświaty. Przemówienie powitalne wygłosił prof. R. Jannel, obecny prezes Towarzystwa, poczem hi-

storję Towarzystwa i jego rozwój przedstawił w dłuższym odczycie E. L. Bouvier, prezes honorowy Towarzystwa, poprzednik prof. Jeannel'a na katedrze entomologii w Muzeum historii naturalnej. W posiedzeniu brali udział, prócz licznie zebranej publiczności, przedstawiciele 189 instytucyj i towarzystw naukowych z 35 państw z całego świata. W ich imieniu przemawiali trzej mowcy, prof. Lameere z Brukseli, który złożył życzenia od wszystkich delegatów zagranicznych, prof. Caullery, który przemawiał w imieniu instytutu francuskiego i Uniwersytetu paryskiego i Gadeau de Kerville w imieniu delegatów wszystkich instytucyj i towarzystw francuskich. Po przemówieniach tych delegaci wszystkich instytucyj, odczytywanych kolejno przez sekretarza, wręczali prof. Jeannel'owi adresy, z których wiele budziło zachwyt swą wspaniałą formą. Przemówienie zakończył min. Godart, który w wytwornej, pełnej dowcipu mowie stwierdził imieniem rządu, że obchód stulecia Towarzystwa entomologicznego jest dla całej Francji dniem wielkim i uroczystym. Całość, zorganizowana z wielkim smakiem, ze względu na swe ramy, poziom przemówień oraz nastroj powszechnego uznania dla 100 lat pracy Towarzystwa, pozostawiła głębokie i niezatarte wrażenie.

Na drugi dzień, w niedzielę 17 VII udali się uczestnicy zjazdu na cmentarz Père-Lachaise, by złożyć hołd pamięci Latreille'a, pierwszego honorowego prezesa Towarzystwa, który zmarł w kilka miesięcy po założeniu go. Przy nagrobku wystawionym sumptem Towarzystwa przemówił krótko E. L. Bouvier, przypominając zasługi tego wielkiego przyrodnika, którego współcześni nazywali „princeps entomologiae”, poczem wezwał obecnych do uczczenia jego pamięci chwilą milczenia. Entomologowie belgijscy złożyli na grobie wspaniały snop kwiatów. Później R. Jeannel odczytał z protokołów Towarzystwa z przed 100 lat historję ufundowania i postawienia nagrobka.

Po południu tego dnia wspólna wycieczka do Chantilly zakończyła uroczystości stulecia.

W poniedziałek 18 lipca rozpoczął się V. międzynarodowy Kongres entomologiczny pod przewodnictwem P. Marchal'a, prof. entomologii w Instytucie agronomicznym w Paryżu. Obrady zjazdu zorganizowane były w ten sposób, że przed południem odbywały się posiedzenia ogólne, a po południu posiedzenia sekcyj, których było 8: 1. entomologii ogólnej, 2. morfologii, fizjologii i rozwoju, 3. ekologii i biogeografii, 4. entomologii stosowanej, 5. pszczelnictwa (zarazem był to IX. międzynarodowy kongres pszczelnictwa), 6. nomenklatury, 7. entomologii lekarskiej i weterynaryjnej, 8. entomologii lasowej. Nie wszystkie sekcje były równomiernie obdzielone odczytami, niektóre z nich odbyły tylko jedno posiedzenie.

Z odczytów wygłoszonych na ogólnych posiedzeniach wysunęły się na czoło wykłady R. Portier'a z Paryża, S. Metalnikowa, pracującego obecnie w Instytucie Pasteur'a i A. Pictet'a z Genewy. Zwłaszcza odczyt pierwszego z nich, poświęcony zagadnieniom oddychania. Motyli podczas lotu, zawierał wiele wprost rewelacyjnych faktów z dziedziny tak mało zbadanej fizjologii oddychania owadów. Metalnikow przedsta-

wił swe badania nad odpornością naturalną i nabytą u Owadów, prowadzące do bardzo ciekawego stwierdzenia wpływu systemu nerwowego na immunizację, istnienia u gąsienic motyli centrum immunizacji, położonego w 3. zwoju tułowiowym, i do poznania mechanizmu walki z czynnikami chorobotwórczymi, Pictet omawiał na podstawie swych badań, przeprowadzonych w parku narodowym szwajcarskim, kwestję hybrydycznych populacji Motyli w pasach kontaktu pomiędzy rasami genetycznymi.

Odczyty na sekcjach miały bardzo nierówny poziom, obok referatów istotnie interesujących nie brakowało i odczytów mniej niż miernych.

Obrady Kongresu przerwały dwie wycieczki urządzone przez Towarzystwo entomologiczne francuskie dla uczestników. Jedna całonocowa do znanego starego lasu w Fontainebleau, druga popołudniowa do zamku w Wersalu i doliny Chevreuse'y.

Na ostatniem ogólnem zebraniu 23 VII dokonano wyboru miejsca następnego kongresu, który ma się odbyć za trzy lata. Zgłoszono trzy propozycje: Berlin, Kairo i Madryt. Dość znaczną większością głosów uchwalono to ostatnie miasto, a potem przez aklamację wybrano przewodniczącym przyszłego kongresu Bolívara y Pieltain sen. z Madrytu. Obrady zamknął przewodniczący P. Marchal dłuższem przemówieniem, w którym z niezwykle szeroką znajomością przedmiotu zobrazował ostatnie zdobycze dokonane na materiale entomologicznym we wszystkich działach biologii ogólnej.

Po zjeździe odbyła się kilkudniowa wycieczka w Pireneje, zorganizowana przez Towarzystwo entomologiczne francuskie; wzięło w niej udział jednakże tylko niewiele osób.

W kongresie uczestniczyło około 400 osób. Poza francuzami najliczniejsze delegacje wysłały Anglja i Stany Zjednoczone, również Szwajcarja i Włochy były licznie reprezentowane; słabiej liczebnie natomiast, zwłaszcza w stosunku do wielkiej liczby swych entomologów, przedstawiała się delegacja niemiecka. Polska była reprezentowana bardzo słabo, bo zaledwie przez dwóch uczestników, inż. Ś. Nowickiego z Torunia i sprawozdawcy. Referatów polskich nie wygłoszono żadnych.

Referaty (Bibliographie.)

- S. Maziarski.** O tkance mięsnej owadów. IV. Elementy kurczliwe warstw mięsnych jelita środkowego chrząszczy (Coleoptera). — Sur le tissu musculaire des Insectes. IV. Les éléments contractiles dans les couches musculaires de l'intestin moyen des Coléoptères. Pl. 33—34. Bull. Intern. de l'Acad. Pol. Sc. et Lettres. Cl. Sc. Math. et Nat. Sér. B. Sc. Nat. (II). Kraków. 1931.